

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Charakteristika předmětu Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení

je realizována ve 4. ročníku – 1,5 hodiny týdně

v 5. ročníku – 2 hodiny týdně

- vlastivěda se realizuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**
- vzdělávací oblast je rozdělena do 3 okruhů

1. Místo, kde žijeme

- rozvíjení vztahu k obci a chápání organizace života v obci, jejím okolí a ve společnosti
- citlivé rozvíjení vztahu k vlasti, probouzení národního cítění
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností v dopravní situaci, kladení důrazu na dopravní výchovu

2. Lidé kolem nás

- vštěpování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, protiprávní chování lidí
- seznámení se se základními lidskými právy a povinnostmi, seznamování s problémy ve společnosti i ve světě
- uvědomování si podstaty a významu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovnoprávného postavení mužů a žen
- rozvíjení kladných vlastností občana demokratické společnosti

3. Lidé a čas

- orientace v časových údajích, sledování postupu událostí a utváření historie
- snaha o vyvolání individuálního zájmu vyhledávat, získávat zkoumat informace z historie a současnosti

Organizace – žáci pracují v učebně nebo v počítačové učebně, využívají multimediální pomůcky, využívá se všech forem práce a vhodných vyučovacích pomůcek

Ve výuce je využívána také metoda CLIL, tj. *content and language integrated learning*.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, VMEGS, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce své bydliště, školu, zakreslit cestu na určené místo
- učí se začleňovat svou obec do širších geografických souvislostí
- učí se užívat správnou terminologii a symboliku
- učí se využívat informace z různých zdrojů a prakticky je používat

Kompetence k řešení problémů

- zařazování metod, při kterých žáci sami vyhledávají informace, objevují, řeší, vyslovují závěry
- učí se pracovat s chybou
- umožňuje žákům samostatně si zvolit problematiku svého zájmu
- zadávání dlouhodobých úkolů s plánováním, organizováním činnosti, hledáním postupů a řešení

Kompetence komunikativní

- vytváří podmínky a příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- učí prezentovat výsledky osobní i své pracovní skupiny, obhájit názor a přijmout názor druhých, učí argumentaci
- učitel navozuje atmosféru bezpečné a přátelské komunikace

Kompetence sociální a personální

- učí vytvářet kritéria pro sebehodnocení a hodnocení kolektivu
- na příkladu modelových situací učí předcházení a řešení problematiky šikany, negativního chování skupiny či jednotlivce
- umožňuje propojit získané znalosti se životem (exkurze, vycházky, pozorování v přírodě)
- učitel navozuje atmosféru bezpečí a přátelské spolupráce v heterogenních pracovních skupinách

Kompetence občanská

- vytváří atmosféru tolerance a snášenlivosti lidských ras a vyznání
- vede k utváření národní hrdosti, seznamuje s významnými osobnostmi, kulturními a historickými památkami regionu
- učitel vede žáky k ochraně zdraví svého a svého okolí, předchází negativním jevům ohrožujícím zdraví a bezpečnost
-

Kompetence pracovní

- vede k plánování úkolů a postupů, zadává dlouhodobé úkoly
- vede k cílevědomé spolupráci s ostatními
- vyžaduje dokončení práce v určeném čase a kvalitní provedení
- učí využívat správné a bezpečné materiály, techniky, nástroje a vybavení, využívá moderní informační technologie
- učí se vyrábět soubory přírodnin, sbírky, plány, modely, pomůcky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy</p> <p>Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR</p> <p>Vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>Určí a vysvětlí polohu svého pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>Místo, kde žijeme okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemský povrch a jeho tvary - orientační body a linie - světové strany <p>naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému - státní správa a samospráva - státní symboly - armáda ČR <p>regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praha, Brno, oblasti ČR - povrch, vodstvo, rostlinstvo - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod <p>mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah, legenda mapy 	<p>Vycházka, cvičení v přírodě</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>Zná základní lidská práva a práva dítěte</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání a korupce 		
<p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a jevy</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti</p> <p>Využívá dostupných pramenů informací jako zdrojů pro pochopení minulosti</p> <p>Zdůvodní základní význam kulturních památek</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas jako specifická veličina - dějiny jako sled událostí, letopočet - kapitoly ze starších dějin <p>báje, mýty a pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj <p>současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby 	<p>Čj</p> <p>M – jednotky času</p> <p>Vv – ilustrace k pověstem</p> <p>Čj – pověsti a báje</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

1. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</p> <p>Orientuje se podle map a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map</p> <p>Vyhledává základní údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí</p>	<p>Místo, kde žijeme regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - nad mapou ČR <p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - světadíly a oceány - zemské polokoule, zeměpisná síť - evropské státy, EU, cestování <p>mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení na mapě, grafika 	<p>Čj – vypravování o cestování</p> <p>Čj – vypravování zážitků z prázdnin (sloh)</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu</p> <p>MKV – kulturní difference</p> <p>Vv, Pč - zeměkoule</p>	<p>Upevnění a prohloubení učiva 4. ročníku</p>
<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví</p> <p>Používá peníze v běžných situacích</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - ochrana soukromého vlastnictví a duševních hodnot <p>vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vlastnictví - hmotný a nehmotný - majetek, peníze 	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

2. část

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Objasní, které subjekty se podílejí na obraně státu a uvede jejich hlavní úkoly	<ul style="list-style-type: none"> - kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, mravní kultura a subkultura - základní globální problémy - sociální problémy - konzumní společnost a nesnášenlivost mezi lidmi - obrana státu, ozbrojené síly, voják ČR, integrovaný záchranný systém 	VDO – občanská společnost a škola	
<p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a jevy</p> <p>Využívá dostupných pramenů informací jako zdrojů pro pochopení minulosti</p> <p>Zdůvodní základní význam kulturních památek</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> - dějiny jako sled událostí - měření dějinného času kapitoly z novodobých dějin <p>regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost 	<p>MKV – etnický původ</p> <p>Čj – čtení a literatura</p> <p>Vv – památky, historické budovy</p>	